

AİLE İÇİ ŞİDDET VE HUKUKİ KORUMA TEDBİRLERİ:

---Dünya Kadınlar Gününe Atfen---

Toplumun en küçük sosyal birimi ailedir. Aileler, toplumların sosyal yapı taşlarıdır. Dolayısıyla ailenin ve aile içinde bireylerin korunması da devletin temel işlevlerinden biridir. Toplumsal yaşantıda meydana gelen ekonomik, sosyal, toplumsal değişim ve gelişimler, toplumun en temel kurumu aileleri de etkilemektedir. Toplumumuzda, gelenek ve töreler, bireylerin aile içinde yetiştirilme koşullarını ve kişilik gelişimlerinde son derece yönlendirici olmaktadır. Özellikle ekonomideki gelir dengesizlikleri, yetersiz eğitim, işsizlik, toplumsal ve paralelinde yaşanan ekonomik ve sosyal bunalımlar, bireylerin aile içindeki rollerine de yansımakta ve yaşam ve yetiştirilme koşulları da birleşince, özellikle erkek egemen toplumlarda kadın ve çocuklara yönelik şiddet artmaktadır.

Bu bağlamda, aile içi şiddetin önlenmesi ve eş ve çocukların şiddetten korunabilmesi amacıyla, gerek hukukçuların gerekse sivil toplum örgütleri ve kadın kuruluşlarının çabaları ile Türk Medeni Kanundaki düzenlemeler ek olarak, 4320 sayılı Ailenin Korunmasına İlişkin Kanun yürürlüğe konarak, aileler hukuki koruma altına alınmıştır. Halen kanun kapsamındaki tedbirleri artırıcı yönde yasama çalışmaları devam etmektedir.

4320 Sayılı Kanunda; Türk Medeni Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, eşlerden birinin veya çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinden birinin aile içi şiddete maruz kalması halinde, sözkonusu şiddetin bertaraf edilmesini sağlayacak hukuki koruma tedbirleri düzenlenmiştir.

Buna göre, şiddete maruz kalan eş ve çocukların olayın hemen ardından doktor raporu alarak Karakol ve Savcılığa sözkonusu raporla beraber şikayet dilekçesi vermeleri gerekmektedir. Sözkonusu şikayete beraber Savcılık ve Aile Mahkemesi işlemleri başlamış olur. Bu aşamadan sonra, kendilerinin veya Cumhuriyet Başsavcılığının bildirmesi halinde, Aile Mahkemesi Hakimi kendiliğinden meselenin mahiyetini gözönünde bulundurarak kanunda sayılan tedbirlerden bir ya da bir kaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başkaca tedbirlere de hükmedebilir. Burada yalnız Savcılığa başvurulacağı gibi hem C.Savcılığına hem de Aile Mahkemesine başvuru yapılarak 2 ayrı dava ile bu tedbirler sağlanabilmektedir. Mağdur eşin, hem C.Savcılığı'na şikayette bulunması aynı anda Aile Mahkemesinden koruma tedbiri istemesinde, işlem akışının hızlanması bakımından yarar vardır.

Kanunda sayılan Koruma Tedbirleri:

“Kusurlu eşin;

---Diğer eşe veya çocuklara veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerine karşı şiddete veya korkuya yönelik davranışlarda bulunmaması,

---Müşterek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer eşe ve varsa çocuklara tahsisi ile diğer eş ve çocukların oturmakta olduğu eve veya iş yerlerine yaklaşmaması,

---Diğer eşin, çocukların veya aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireylerinin eşyalarına zarar vermemesi,

---Diğer eşi, çocukları veya aynı çatı altında yaşan aile bireylerini iletişim vasıtalarıyla rahatsız etmemesi,

---Varsa silah ve benzeri araçlarını zabıtaya teslim etmesi,

---Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmış olarak ortak konuta gelmemesi veya ortak konutta bu maddeleri kullanmaması.

Sözkonusu tedbirler, şikayet koşullarına ve şiddetin derecesine göre hakim tarafından takdir edilerek, en uygun koruma tedbirine hükmedilmektedir. Koruma tedbirlerinde uygulama süresi azami altı aydır ve kusurlu eş tarafından mahkeme kararında hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklama ve hürriyeti bağlayıcı ceza yaptırımı getirilmiştir.

Ayrıca koruma tedbirlerinin uygulandığı dönemde, hakim tarafından bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini gözönünde bulundurarak tedbir nafakasına hükmedilir.

Koruma Tedbirlerinin Uygulanması:

Şiddete veya başkaca kötü muameleye maruz kalan ve mahkemeden koruma isteyen eş tarafından yapılan başvurunun değerlendirilmesi sonucu, mahkemece tesis edilen koruma kararının bir örneği, yine mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararının uygulanmasını zabıta(emniyet mensupları) marifetiyle izler.

Koruma kararına uyulmaması halinde zabıta(polis), mağdur eşin yeniden şikayet dilekçesi vermesine gerek kalmadan kendiliğinden soruşturma yaparak durumu hemen Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirmekte ve Cumhuriyet başsavcılığı koruma kararına uymayan eş hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açmakta ve koruma kararına aykırı davranan eşe üç aydan altı aya kadar hapis cezası verilmektedir.

Kanunumuzda, yukarıda belirtildiği üzere, hukuki tedbirler cezai yaptırımlarla desteklenerek aileyi koruyucu hükümler düzenlenmiş ve bir nebze de olsa aile içi şiddet bertaraf edilmeye çalışılmıştır. Yapılması gereken, aile içi şiddete maruz kalan mağdurların, özellikle süreklilik arzeden veya sıklıkla tekrarlanan şiddet ve evlilik birliğinin devamı için tehlike arzeden durumlarda, hiç beklemezsizin mahkemeye başvurarak hukuki himaye altına alınmalarını istemeleridir. Bu husus, aileyi oluşturan bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve ailenin korunması bakımından son derece önem taşımaktadır.

Şiddetten uzak aile, şiddetten uzak bir toplum ve şiddetten uzak bir dünyada yaşayabilmek dileğiyle, 8 Mart Dünya Kadınlar Gününüz Kutlu olsun.

Av.Dilek Yumrutaş